

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin 22 Temmuz, 1992 tarihli birleşiminde kabul olunan “Katma Değer Vergisi Yasası” Anayasanın 94(2) maddesi gereğince, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Vekili tarafından Resmî Gazete’de yayımlanmak suretiyle ilân olunur.

KATMA DEĞER VERGİSİ YASASININ İÇDÜZENİ

Madde 1. Kısa İsim

BİRİNCİ KISIM Yükümlülük

BİRİNCİ BÖLÜM

Verginin Konusu, Teslim ve Hizmetin Tanımı

Madde 2. Verginin Konusu

Madde 3. Teslim

Madde 4. Teslim Sayılan Diğer Haller

Madde 5. Hizmet

Madde 6. Hizmet Sayılan Diğer Haller

Madde 7. İşlemlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Yapılması

Madde 8. Uluslararası Taşıma İşleri

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlü ve Vergi Sorumlusu

Madde 9. Yükümlü

Madde 10. Vergi Sorumlusu

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vergiye Doğuran Olay

Madde 11. Vergiyi Doğuran Olayın Meydana Gelmesi

İKİNCİ KISIM İstisnalar

BİRİNCİ BÖLÜM

İhracat İstisnası

Madde 12. Mal ve Hizmet İhracatı

Madde 13. İhracat İstisnasının Koşulları

İKİNCİ BÖLÜM

Taşımacılık ve Taşıma Araçları İstisnası

Madde 14. Taşımacılık ve Taşıma Araçlarına İlişkin İstisna

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diplomatik İstisnalar

Madde 15. Diplomatik İstisnalar

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İthalat İstisnası

Madde 16. İthalat İstisnası

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kültür, Eğitim, Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

Madde 17. Kültür, Eğitim, Sosyal ve Askeri amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

ALTINCI BÖLÜM

İsteğe Bağlı Yükümlülük, Vazgeçme ve İstisnaların Sınırı

Madde 18. İsteğe Bağlı Yükümlülük ve Vazgeçme

Madde 19. İstisnaların Sınırı

ÜÇÜNCÜ KISIM

Matrah, Oran ve İndirim

BİRİNCİ BÖLÜM

Matrah

Madde 20. Teslim ve Hizmet İşlemlerinde Matrah

Madde 21. İthalatta Matrah

Madde 22. Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımalarında Matrah

Madde 23. Özel Matrah Şekilleri

Madde 24. Matraha Dahil Olan Unsurlar

Madde 25. Matraha Dahil Olmayan Unsurlar

Madde 26. Döviz ile Yapılan İşlemler

Madde 27. Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti

İKİNCİ BÖLÜM

Oran

Madde 28. Verginin Oranı

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İndirim

Madde 29. Vergi İndirimi

Madde 30. İndirilmeyecek Katma Değer Vergisi

Madde 31. Amortismanla Bağlı Ekonomik Kıymetlere Ait İndirim

Madde 32. İstisna Edilmiş İşlemlerde İndirim

Madde 33. Kısmi Vergi İndirimi

Madde 34. İndirimin Belgelendirilmesi

Madde 35. Matrah ve İndirim Miktarlarının Değişmesi

DÖRDÜNCÜ KISIM

VERGİNİN TARHI VE ÖDENMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Usulleri

Madde 36. Gerçek Usulde Vergilendirme

Madde 37. Götürü Usulde Vergilendirme

İKİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

- Madde 38. Vergilendirme Dönemi
- Madde 39. Beyan Esası
- Madde 40. Beyanname Verme Zamanı
- Madde 41. Beyannamelerin Şekli ve İçeriği

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarh İşlemleri

- Madde 42. Verginin Tarhı ve Tarh Yeri
- Madde 43. Tarhiyatın Muhatabı
- Madde 44. Tarhiyatın Zamanı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Ödenmesi

- Madde 45. Verginin Ödenmesi
- Madde 46. Gelir ve Vergi Dairesinin Yetkileri

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Kurallar

- Madde 47. Gümrük Makbuzu
- Madde 48. Düzeltme İşlemleri
- Madde 49. Teminatlı İşlemler
- Madde 50. Tebligatın Muhatabı
- Madde 51. Matrah Farklarına Uygulanacak İşlemler

BEŞİNCİ KISIM

Usul Kuralları

- Madde 52. Fatura ve Benzeri Belge Düzenlenmesi
- Madde 53. Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Zorunluluğu
- Madde 54. Kayıt Düzeni
- Madde 55. Vergi Teminatı
- Madde 56. Bazı İşlemlerin Geçerli Sayılmaması

ALTINCI KISIM

Çeşitli Kurallar

- Madde 57. Askeri Randıman Oranları ve Birim Satış Bedelleri
- Madde 58. Verginin Etiketle Gösterilme Zorunluluğu
- Madde 59. Mal ve Hizmet Alımlarında Belge Alma Zorunluluğu
- Madde 60. Verginin Gider Kaydedilmeyeceği
- Madde 61. Vergi Usul Yasası Kuralları

YEDİNCİ KISIM

Geçici ve Son Kurallar

BİRİNCİ BÖLÜM

Geçici Kurallar

Geçici Madde 1. Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce Yapılan İşlemler.
Geçici Madde 2. Bu Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihte Mevcut Kira Sözleşmeleri
Geçici Madde 3. Yasanın Yürürlüğe Girdiği Tarihte İşletmelerde Stok Olarak Bulunan Mallar.

Geçici Madde 1. Bu Yasadan Önce Yapılan İşlemler

İKİNCİ BÖLÜM Son Kurallar

Madde 62. Yürürlükten Kaldırma

Madde 63. Yürütme

Madde 64. Yürürlüğe Giriş

SAYI : 47/1992

KATMA DEĞER VERGİSİ YASASI **(8/1998; 36/2006; 17/2007; 70/2007; 45/2008; 41/2010, 33/2012; 40/2014, 44/2017** **ve 13/2023 sayılı değişiklik yasaları ile değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle)**

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar.

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Katma Değer Vergisi Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM **Yükümlülük**

BİRİNCİ BÖLÜM **Verginin Konusu, Teslim ve Hizmetin Tanımı**

Verginin Konusu 2. (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılan aşağıdaki işlemler Katma Değer Vergisine bağlıdır.
(A) Ticari, Sınai, tarımsal ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,
(B) Her türlü mal ve hizmet ithalatı,
(C) Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler.

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990
22/1991
14/1992
20/1992
69/1993
21/1995
1/1997
4/1998
16/1998
3/1999

- (a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri,
- (b) Elektrik ve su teslimleri,
- (c) Spor-Toto, Loto ve benzeri oyunlar oynanması, piyango, bahis ve şans oyunları düzenlenmesi, oynanması,
- (ç) Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar,
- (d) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler ve yarışlar düzenlenmesi veya gösterilmesi,
- (e) Genel ve katma bütçeli idarelere, belediyeler ve köyler ile bunların oluşturdukları birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya bağlı olan veya bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya bağlı diğer müesseselerin ticari, sınai, tarımsal ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri,
- (f) Gelir Vergisi Yasasında belirtilen taşınır ve taşınmaz mallar ile hakların kiralanması işlemleri,
- (g) Rekabet eşitsizliğini gidermek amacıyla isteğe bağlı yükümlülükler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler.

(2) Ticari, sınai, tarımsal faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin kapsamı ve niteliği Gelir Vergisi Yasası kurallarına göre; Gelir Vergisi Yasasında açıklık bulunmadığı hallerde ise, diğer ilgili mevzuat kurallarına göre saptanır.

- (3) Yukarıda belirtilen faaliyetlerin, yasaların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukuki statü ve kişilikleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlığında bulunup bulunmamaları, ikametgâh veya işyerlerinin veya yasal merkez veya iş merkezlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olup olmaması, işlemlerin niteliğini değiştirmez ve vergilendirmeye engel oluşturmaz.
- (4) İthalâtın kamu sektörü, özel sektör veya herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından yapılması veya herhangi bir şekil ve surette gerçekleştirilmesi, özellik taşıması, vergilendirmeye tesir etmez.

Teslim	3.	(1) “Teslim”, bir mal üzerindeki mülkiyet ve/veya tasarruf hakkının mal sahibi veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın, alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi, teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyi veya sürücüye verilmesi de mal teslimidir. (2) Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme akid yapılmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonuncu kişiye devredilmesi halinde aradaki safhaların her biri ayrı bir teslimdir. (3) Su, elektrik, telefon, teleks, telgraf, telefaks ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir. (4) Kap, ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin alışılmış olduğu hallerde teslim, bunlar dışında kalan maddeler itibarıyla yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve nitelikte kap ve ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinde de aynı kural uygulanır. (5) Trampa, iki ayrı teslim hükmündedir.
Teslim Sayılan Diğer Haller	4.	Aşağıdaki haller de teslim sayılır. (1) Teslimi vergiye bağlı malların her ne isim altında veya şekilde olursa olsun vergiye bağlı işlemler dışındaki amaçlarla bedelsiz olarak işletmeden çekilmesi, vergiye bağlı malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, ödül, hediye veya bağış gibi adlarla verilmesi, (2) İşletmede üretilen teslimi vergiye bağlı malların, teslimi vergiden istisna edilmiş mal üretiminde veya montajında her ne şekilde olursa olsun kullanılması veya sarfı, (3) Amortismanla bağlı ekonomik kıymetlerin işletmede kullanılmak üzere imal veya inşa edilmesi halinde, Vergi Usul Yasası kurallarına göre bu kıymetlerin aktife alınması veya kullanılmaya başlanması, (4) Kira-Satış ve “mülkiyeti muhafaza kaydıyla” şeklinde yapılan işlemlerde zilyetliğin devri,
27/1977 13/1980		
Hizmet	5.	(1) Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir. Bu işlemler, bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, herhangi bir konu veya alanda özel ders vermek, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek, hava parası, ticari marka, ihtira beratı, telif hakları ve benzeri hakların devri veya kullandırılması gibi şekillerde gerçekleşebilir. (2) Bir hizmetin karşılığının bir mal teslimi veya diğer bir hizmet olması halinde, bunların her biri işlem olup, hizmet veya teslim kurallarına göre ayrı ayrı vergilendirilirler.

- Hizmet Sayılan Diğer Haller
6. Vergiye bağılı bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğerk gerçek ve tüzel kişilerin karşılıksız yararlandırılması da hizmet sayılır.
- İşlemlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılması
7. İşlemlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılması :
- (1) Malların Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasası'na göre ithal edilmiş olmasını veya teslim anında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunmasını,
- (2) Hizmetin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılmasını veya hizmetten Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yararlanılmasını, anlatır.
- 42/1991
- 44/1996
- 19/1997
- Uluslararası Taşıma İşleri
8. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşıma işlerinde, hizmetin iç parkura isabet eden kısmı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapılmış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlü ve Vergi Sorumlusu

- Yükümlü
9. (1) Katma Değer Vergisinin yükümlüleri şunlardır:
- (A) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanlar,
- (B) İthalatta mal ve hizmet ithal edenler,
- (C) Transit taşımalarda gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar,
- (Ç) Radyo ve Televizyon Kurumu ile su, elektrik, haberleşme ve benzeri şekillerde mal teslimi veya hizmet dağıtımını yapan kurum veya kuruluşlar,
- (D) Spor-Toto, Loto, Piyango ve benzeri oyunlarda oyunların teşkilât müdürlükleri veya bunları düzenleyen kuruluşların yöneticileri,
- (E) Diğer müşterek bahis ve şans oyunlarında bunları düzenleyenler,
- Piyangolar Yasası veya Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı Önleme Yasası uyarınca Devletten kumarhane veya herhangi bir şans oyununa dayalı olarak faaliyette bulunmak için işletme imtiyazı veya izni alanlar dahil ;
- Fasıl 74
- 23/1981
- 23/1995
- Fasıl 151
- 15/1971
- 20/1971
- 20/1975
- 44/1984

- (F) Bu Yasanın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinin (d) alt bendinde belirtilen hallerde, bunları düzenleyenler veya gösterenler,
- (G) Bu Yasanın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinin (f) alt bendinde belirtilen hallerde, söz konusu mal ve hakları kiraya verenler,
- (Ğ) Bu Yasanın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (C) bendinin (g) alt bendinde belirtilen isteğe bağlı yükümlülükte, bu Yasanın 18'inci maddesi kuralları saklı kalmak koşuluyla istemde bulunanlar,

Bu fıkra kapsamındaki yükümlüler, mal teslimi, hizmet ifası ve diğer işlemlerden dolayı ödemekle yükümlü oldukları Katma Değer Vergisini, mal veya hizmet teslimi veya işlemi ifa ettikleri gerçek veya tüzel kişilerden tahsil ederler.

- (2) Vergiye bağlı bir işlem söz konusu olmadığı veya Katma Değer Vergisini, fatura veya benzeri belgelerde göstermeye hakkı bulunmadığı halde, düzenlediği bu tür belgelerde Katma Değer Vergisi gösterenler, bu vergiyi ödemekle yükümlüdürler. Bu husus, Yasaya göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren yükümlüler için de geçerlidir. Bu gibi nedenlerle fazla ödedikleri vergilerin indirim hakkına sahip olmayanlara iadesi, vergiyi doğuran olayı izleyen ayın başından başlayarak bir yıl içinde başvurmaları veya vergi incelemesi sırasında saptanması halinde yapılabilir. İade ile ilgili usul ve esaslar, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlenir.

Vergi
Sorumlusu

10. Yükümlünün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti içinde ikametgâhının, işyerinin veya yasal merkezinin ve iş merkezinin bulunmaması halinde ve gerekli görülen diğer hallerde, Maliye işleriyle görevli Bakanlık, vergi alacağının güvence altına alınması amacıyla, vergiye bağlı işlemlere taraf olanları veya diğer ilgili gerçek veya tüzel kişileri verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Vergiye Doğuran Olay

Vergiye
Doğuran
Olayın
Meydana
Gelmesi

11. Vergiyi doğuran olay :
- (1) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması; (Serbest meslek faaliyeti veya kiraya verme işlemlerinde vergiyi doğuran olay, Gelir Vergisi Yasasına göre vergiyi doğuran olayın meydana gelmesiyle oluşur.)
- (2) Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi halinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990
22/1991
14/1992
20/1992

44/1996
19/1997

- (3) Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması alışılmış olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması,
- (4) Komisyoncular aracılığıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda malların alıcıya teslimi,
- (5) Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesine başlanması veya nakliyecisi veya sürücüyü verilmesi,
- (6) Amortismanına bağlı taşınır veya taşınmaz malların işletmede kullanılmak üzere, imal veya inşa edilmesi halinde, Vergi Usul Yasası kurallarına göre bu kıymetlerin aktive alınması veya kullanılmaya başlanması,
- (7) Su, elektrik, telefon, teleks, telgraf, telefaks ve benzeri şekilde dağıtım veya kullanımlarında, bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi,
- (8) İthalatta malların gümrük vergisine bağlı olup olmadığına bakılmaksızın Gümrük Vergileri Tarife Yasası uyarınca gümrükleme işleminin yapılması,
- (9) İkametgâhı, işyeri veya yasal merkezi ve iş merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık veya transit taşımacılıkta gümrük hattından geçilmesi, anında meydana gelir.

İKİNCİ KISIM İstisnalar

BİRİNCİ BÖLÜM İhracat İstisnası

Mal ve Hizmet 12.
İhracatı
2.8/1998

- (1) Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler vergiden istisnadır.
- (2) Her türlü mal ihracatı ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetlere sağlanacak vergi istisnası ile ilgili usul ve esaslar, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak Tüzükle belirlenir.

İhracat 13.
İstisnasının
Koşulları
3.8/1998

- (1) Bu Yasa altında bir teslimin ihracat sayılabilmesi için aşağıdaki koşullar yerine getirilmiş olmalıdır:
 - (A) Teslim, yurt dışındaki bir müşteriye veya yurt dışına çıkacak bir yolcuya yapılmalıdır.
 - (B) Bu madde amaçları bakımından “yurt dışına çıkacak yolcu” deyiimi, seyahat veya ticari amaçlı, gümrük kapılarından çıkış yapan kişiyi anlatır.
 - (C) Teslim konusu mal, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gümrük hattını geçmiş olmalıdır.

- (2) Bir hizmetin, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki koşullar yerine getirilmiş olmalıdır:
- (A) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.
- (B) Hizmetten, yurt dışında faydalanılmalıdır.
- (3) Bu madde amaçları bakımından “yurt dışındaki müşteri” deyiimi, ikametgahı, işyeri veya yasal merkezi ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin, yurt dışında kendi adına bağımsız faaliyet gösteren şubelerini anlatır ve Gümrük ve İstihsal Yasası kuralları uyarınca gümrük hattı dışında faaliyette bulunan işletmeler ile Serbest Liman ve Bölge Yasası kuralları uyarınca Serbest Liman ve Bölgede faaliyet gösteren işletmeleri de kapsar.
- 37/1983
38/1988
16/1991
48/1991
16/1992
29/1995

26/1983
41/1988
37/1996

İKİNCİ BÖLÜM

Taşımacılık ve Taşıma Araçları İstisnası

- Taşımacılık ve Taşıma Araçlarına İlişkin İstisna 36/2006
14. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden istisnadır.
- (1) Transit ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Tüzükle belirlenecek olan taşıma işleri,
- (2) Yükümlülerin münhasıran gelir getirmek amacıyla işletmelerinde kullandıkları deniz ve hava taşıma araçlarına liman ve hava meydanlarında verilen hizmetler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diplomatik İstisnalar

- Diplomatik İstisnalar 36/2006
15. (1) Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden istisnadır.
- (A) Yabancı devletlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki diplomatik temsilciliklerine, konsolosluklarına ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,
- (B) Uluslararası andlaşmalar gereğince, vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara ve bunların mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler.
- (C) Yabancı devletlerin veya uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan kuruluşların, finansmanı yurt dışından sağlanmak koşuluyla ihale ettikleri ve hakediş bedeli yurt dışında ihale eden tarafından ödenen projelerde ihaleyi alanlara yapılan teslim ve hizmetler.
- (2) Bu istisnaların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları ve/veya değerleri ve istisnaya bağlı mal ve hizmetler, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir Tüzükle belirlenir.
- 17/2007

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İthalât İstisnası

İthalât
İstisnası

16. (1)Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden istisnadır.

28/1983
75/1991
R.G. 47 A.E.21
28.6.1978
Karar No:
Ö.129-78

37/1983
38/1988
16/1991
48/1991
16/1992
29/1995

A.E. 459
29.11.1983
A.E. 187
17.4.1985
A.E. 726
16.12.1987
A.E. 18
12.1.1991

44/1996
19/1997
41/2010

Ek:III
R.G.148
A.E.277
6.4.2009

- (A) Bu Yasaya göre teslimleri vergiden istisna edilen mal ve hizmetlerin ithali,
- (B) Diplomatik Hak, Dokunulmazlık ve Ayrıcalıklar Yasası ile Bakanlar Kurulu'nun 19/6/1978 tarih ve Ö.129-78 sayılı Kararları çerçevesinde yapılan ithalât,
- (C) Transit, aktarma, gümrük antreposu, geçici depo, gümrük sahası ve serbest bölge rejimlerinin uygulandığı mal ve hizmetler,
- (Ç) Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 34'üncü maddesi uyarınca yayımlanan Tüzükler kapsamında yapılan geçici ithalât,
- (D) Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 58'inci maddesi uyarınca yayımlanan "Gümrük Vergileri Kişisel Muafiyetler Tüzüğü" nde yer alan eşyanın anılan Tüzük'teki kayıt ve koşullarla ithali,
- (E) Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) Yasası kuralları uyarınca yayımlanan "Geçici İthalât ve Geçici İhracat Tüzüğü" kapsamında yapılan geçici ithalât,
- (F) Gümrük Vergileri Tarife Yasası'nın 9'uncu maddesinde belirtilen malların ithali,
(Söz konusu malların yurt dışında bir işleme bağlı tutulması veya asli kısmına bir ilâve yapılması halinde, eşyanın kazandığı değer farkı istisnaya dahil değildir.)
- (G) Gümrük Vergileri Tarife Yasası'nın 3'üncü maddesinin (2)'inci fıkrasında belirtilen malların ithali,
- (Ğ) Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 35'inci ve 37'nci maddelerinde belirtilen malların ithali,

- (H)Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Güvenlik Kuvvetlerini Güçlendirme Kurumu ile Bakanlar Kurulunca Hayır Kurumu olarak ilân edilen kuruluşların münhasıran kuruluş amaçlarına uygun alanlarda kullanacakları malların doğrudan doğruya bu kurumlarca ithali,
- (I) Özürlü oldukları Sağlık Kurulu tarafından onaylanan kişilerin kendi ihtiyaçları için kullanacakları araç ve gereçlerin (vücuda takılan uzuv ve parçalar dahil) Gümrük Vergileri Tarife Yasasının 10'uncu maddesinin (2)'inci fıkrası uyarınca çıkarılan Gümrük Vergileri Tarife (Muafiyetler) Tüzüğü çerçevesinde ithali,

A.E. 277
23.5.1991
A.E. 356
17.7.1991
A.E. 674
27.12.1991
A.E. 193
4.5.1992
A.E. 235
2.6.1992

- (i) Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 30'uncu maddesi uyarınca geri gelen malların ithali; (Bu Yasa'nın 12'nci maddesinde düzenlenen ihracat istisnasından yararlanarak ihraç olunan, ancak Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 30'uncu maddesinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın, ithalât istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşya ile ilgili olarak ihracat istisnasından faydalanılan verginin Gümrük ve Rüsumat Dairesine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi koşuldur.

- (2) Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Tüzükle belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kültür, Eğitim, Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

Kültür, Eğitim,
Sosyal ve
Askeri
Amaçlı
İstisnalarla
Diğer
İstisnalar

8/1978
31/1981
4/1986
88/1991

17. Aşağıdaki fıkralarda öngörülen hizmet ve işlemler vergiden istisnadır.

- (1) Kültür ve eğitim amacı taşıyan istisnalar :

Genel ve Katma Bütçeye dahil idarelerin, belediyelerin, köyler ve bunların oluşturdukları birliklerin, döner sermayeli kuruluşların ve Bakanlar Kurulunca onaylanan sosyal amaçlı vakıf, kurum ve dernekler ile Beden Eğitimi ve Spor Yasası uyarınca tescil edilen federasyonların ;

- (A) İlmi, fenni, güzel sanatları ve amatör sporu yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,
(B) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları, spor tesisleri ile müze işletmek veya yönetmek suretiyle yaptıkları kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

- (2) Sosyal amaç taşıyan istisnalar :

- (A) Yukarıda (1)'inci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşların hasta-hane, dispanser, klinik, senatoryum, kan ve organ nakline mahsus bankalar, röntgen, tahlil laboratuvarı, huzur evleri gibi kuruluşları işletmek veya yönetmek suretiyle yaptıkları her türlü sağlık ve sosyal amaçlı teslim ve hizmetler,
(B) Bakanlar Kurulunca hayır kurumu olarak ilân edilen kurumların kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları ve bu fıkranın (A) bendi dışında kalan teslim ve hizmetler, ve
(C) Yasaların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları ile yukarıda (1)'inci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan teslim ve hizmetler.

(3) Askeri amaç taşıyan istisnalar :

Askeri kuruluşlara ait fabrika, tersane ve atölyelerin kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları teslim ve hizmetler. (Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerinin aynı mahiyetteki teslim ve hizmetleri dahil).

(4) Diğer İstisnalar :

(A) Kazancı bilânço esasına göre saptanan kişisel işletmelerin bilânçolarının bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bir bütün halinde kayıtlı bilânço değerleriyle devrolunması, kollektif ve adi komandit şirketlerin bu koşullara uyarak sermaye şirketine dönüşmeleri işlemleri ve Kurumlar Vergisi Yasası'nın 37'nci, 38'inci ve 39'uncu maddelerinde belirtilen işlemler,

(B) Külçe altın, döviz, para, damga pulu, hisse senedi ve tahvil teslimleri ile Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi Yasası kapsamına giren işlemler,

(C) Kamu kuruluşları, tarım kooperatifleri, çiftçi ve su birliklerince yapılan tarımsal amaçlı su teslimleri ile arazi, bitki ve hayvan ıslahına ait hizmetler ve tarımsal mücadele hizmetleri,

(Ç) İcra yoluyla yapılan satışlarda kişisel malların satışı.

41/1976

24/1977

62/1977

11/1980

35/1983

36/1987

70/1993

21/1992

5/1998

70/2007

Fasıl 151

15/1971

20/1971

20/1975

44/1984

67/1999

40/2004

33/2012

(D) Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı Önleme Yasası uyarınca Devletten kumarhane veya herhangi bir şans oyununa dayalı olarak faaliyette bulunmak için işletme imtiyazı veya izni alan işyerlerinde verilen hizmetler ile Beden Eğitimi ve Spor Yasası uyarınca, müşterek bahis oyunu oynatan işletmelerin bu faaliyetler kapsamında verdikleri hizmetler.

(E) Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim) Yasası kapsamında kurulan sigorta acenteleri ve brokerlerin sigorta ve reasürans şirketlerine yaptığı sigortacılık işlemlerine ilişkin hizmetler.

ALTINCI BÖLÜM

İsteğe Bağlı Yükümlülük, Vazgeçme ve

İstisnaların Sınırı

İsteğe Bağlı
Yükümlülük
ve Vazgeçme

- 18. (1)** İsteğe bağlı yükümlülük kapsamına dahil edilmek isteyenler veya vergiden istisna edilen işlemleri yapanlar, diledikleri takdirde, ilgili Gelir ve Vergi Dairesine yazılı başvuruda bulunarak, işlemleri dolaşısıyla vergiye bağlı tutulmalarını talep edebilirler. Bu talebin yükümlülerin işlemlerinin tamamını kapsamaması koşuldur. Ancak, yükümlülüğün başvuru tarihinden önce yapılan veya devam edilmekte olan işlemleri kapsamaz. Bu kapsama dahil edilmek isteyenlerin vergi yükümlülükleri, Gelir ve Vergi Dairesince başvuru tarihinden başlayarak tesis olunur.

21/1992
5/1998

- (2) (1)'inci fıkrada belirtilen şekilde yükümlü olanlar üç yıl geçmedikçe yükümlülüğünden çıkamazlar. Yükümlüler, üç yıllık sürenin bitiminden önce yükümlülüğünden çıkma talebinde bulunmadıkları takdirde, yükümlülük yeniden üç yıl süre ile uzatılmış sayılır.
- (3) Bu Yasa'nın 17'nci maddesinin (4)'üncü fıkrasının (B) bendi uyarınca istisna edilen Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi Yasası kapsamına giren işlemler hakkında yukarıdaki (1)'inci fıkra kuralları uygulanmaz.

İstisnaların
Sınırı

19. (1) Diğer Yasalardaki vergi muafiyeti ve istisna kuralları bu Yasa bakımından geçersizdir. Bu Yasaya ilişkin istisna ve muafiyetler, ancak bu Yasaya kural eklemek veya bu Yasada değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.
- (2) Uluslararası andlaşma kuralları saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM Matrah, Oran ve İndirim

BİRİNCİ BÖLÜM Matrah

Teslim ve
Hizmet
İşlemlerinde
Matrah

45/2008

20. (1) Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah, bu işlemlerin karşılığını oluşturan bedeldir.
- Ancak ikinci el motorlu araç alım-satım işlemlerini yapanların, teslimleri vergiye bağlı olmayan gerçek kişilerden aldıkları ve daha sonra sattıkları, motorlu araç mukayyetliğine kayıtlı ve kullanılmış motorlu araçlarda matrah, kâr miktarıdır.
- (2) Bu Yasa amaçları bakımından "Bedel" deyimi, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle veya her ne isim altında olursa olsun alınan veya bunlar tarafından borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını anlatır.
- (3) Yükümlünün vergiye bağlı faaliyetlerinde kullanacağı amortismanla ilgili taşınır veya taşınmaz malların imali veya inşası işlemlerinde matrah, bunların Vergi Usul Yasasına göre belirlenecek değerleridir.
- (4) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete'de yayımlayacağı bir tebliğ ile mal ve hizmet neveleri itibariyle bedelin, katma değer vergisi dahil olarak saptanması zorunluluğunu getirmeye yetkilidir. Bu gibi hallerde bedel, katma değer vergisi dahil olarak belirlenir ve vergi müşteriye ayrıca yansıtılmaz.

27/1977
13/1980

**İthalâtta
Matrah**

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990
22/1991
14/1992
20/1992
69/1993
21/1995
1/1997
4/1998
16/1998
3/1999

21. İthalâtta verginin matrahı aşağıda gösterilen unsurların toplamıdır:

- (1)** İthal edilen malın gümrük vergisi tarhına esas olan değeri, gümrük vergisinin değer esasına göre alınmaması veya malın gümrük vergisinden muaf olması halinde, sigorta ve navlun bedelleri dahil (CIF) değeri, bunun belli olmadığı hallerde malın gümrükçe saptanacak değeri,
- (2)** İthalât sırasında ödenen her türlü vergi, (Gelir Vergisi Yasasının 31'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasına göre yapılan kesintiler hariç) resim, harç, pay veya fonlar,
- (3)** Fiili ithalâta kadar yapılan diğer giderler ve ödemeler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler.

**Uluslararası
Yük ve Yolcu
Taşımalarında
Matrah**

22. İkametgâhı, işyeri veya yasal merkezi ve iş merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta, kişi ve ton başına mil itibarıyla yurt içi emsalleri göz önüne alınmak suretiyle, matrah saptamaya Maliye işleriyle görevli Bakanlık yetkilidir.

**Özel Matrah
Şekilleri**

Fasıl 151
15/1971
20/1971
20/1975
44/1984

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990
22/1991
14/1992
20/1992

69/1993
21/1995
1/1997
4/1998
16/1998
3/1999

23. (1) Bu Yasa'nın 21'inci ve 22'nci maddeleri dışında oluşan mal veya hizmet teslimlerine ilişkin özel matrah şekilleri şunlardır.

- (A)** Spor-Toto, Loto ve benzeri oyunlarda, her türlü piyango ve diğer şans oyunlarında oyuna katılma bedeli,
- (B)** Diğer müşterek bahis ve şans oyunlarında bu bahis ve oyunlara katılma karşılığında alınan bedel,
- (C)** Bahse Tutuşma Evleri, Kumarhaneler ve Kumarı Önleme Yasası uyarınca Devletten kumarhane veya herhangi bir şans oyununa dayalı olarak faaliyette bulunmak için işletme imtiyazı veya izni alan iş yerlerinde, jeton ve benzeri araçlarla kumar oynanmasında, bu araçlar karşılığında, işletmenin aldığı her türlü bedel ; diğer hallerde ise her gün için elde edilen brüt hasılattır.

“Brüt Hasılat” deyimi, Gelir Vergisi Yasası'nın 4'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasında belirtilen anlamı taşır.

- (C)** Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar ve yarışlar ve yarışmalar düzenlenmesi ve gösterilmesinde bunların icra edildiği yerlere giriş karşılığında alınan bedel,
- (D)** Gümrük depolarında ve müzayede yerlerinde yapılan satışlarda kesin satış bedeli,

(2) Bakanlar Kurulu, işin niteliğini göz önünde bulundurarak, çıkaracağı bir Tüzükle özel matrah şekilleri belirlemeye yetkilidir.

- Matraha Dahil Olan Unsurlar 24. Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahildir.
- (1) Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri,
 - (2) Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar,
 - (3) Vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzeri adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler.
- Matraha Dahil Olmayan Unsurlar 25. Aşağıda öngörülen unsurlar matraha dahil değildir.
- (1) Teslim ve hizmet işlemlerinde mal teslimi veya hizmet ifası ile ilgili düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde gösterilen ticari teamüllere uygun miktardaki iskontolar,
 - (2) Hesaplanan katma değer vergisi.
- Döviz İle Yapılan İşlemler 41/2010 26. Bedelin döviz ile hesaplanması halinde, döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasının açıkladığı efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilir. Efektif satış kuru belli olmayan dövizlerin Türk Lirasına çevrilmesine ilişkin usul ve esaslar, para ve kambiyo mevzuatı uyarınca Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıkça belirlenir.
- Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti 27. (1) Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah, işlemin niteliğine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.
- (2) Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün yükümlü tarafından haklı bir sebeple açıklanmadığı hallerde de matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınır.
 - (3) Emsal bedeli ve emsal ücreti, Vergi Usul Yasası kurallarına göre saptanır.
 - (4) Katma değer vergisi uygulaması bakımından emsal bedelin tayininde, genel idare giderleri ve genel giderlerden mamule düşen payın bedele katılması zorunludur.
 - (5) Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen miktardan düşük olamaz.

27/1977
13/1980

İKİNCİ BÖLÜM

Oran

Verginin
Oranı

28. (1) Katma değer vergisi genel oranı, vergiye bağlı her bir işlem için yüzde on (%10)'dur. Bakanlar Kurulu, ekonomik ve sosyal durumu gözетerek çıkaracağı bir Tüzükle bu oranı :
- (A) Tütün ve tütün mamulleri ile her türlü alkollü içkide %50 (yüzde elli) oranına kadar yükseltmeye, gerekli hallerde %10 (yüzde on) oranına kadar indirmeye ve bu oranlar dahilinde muhtelif mallar ile bazı malların perakende safhası için farklı oranlar belirlemeye,
- (B) Yukarıdaki (A) bendinde belirtilen ürünler dışında kalan mal teslimi ve hizmet ifalarında %20 (yüzde yirmi) oranına kadar yükseltmeye, gerekli hallerde yüzde sıfıra kadar indirmeye ve bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı vergi oranları belirlemeye, yetkilidir.
- (2) Bakanlar Kurulu, götürü usulde vergilendirilen yükümlülerin takdir edilen safi kazançlarına uygulanmak üzere, yükümlü türleri itibariyle yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen oranlar dahilinde farklı vergi oranları belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İndirim

Vergi
İndirimi

29. (1) Yükümlüler, yaptıkları vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Yasada aksine kural olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler.
- (A) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde gösterilen katma değer vergisi,
- (B) İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi,
- (C) Götürü usulde vergiye bağlı yükümlülerden, gerçek usulde vergilendirmeye geçenlerin çıkaracakları envantere göre vergilendirme dönemi başındaki mallarına ait fatura ve benzeri belgelerde gösterilen katma değer vergisi,

(Ç) Bu Yasa'nın 17'nci maddesinin (4)'üncü fıkrasının (A) bendi uyarınca vergiden istisna edilen işlemlerde, devir olunan işletmelerce indirilemeyen katma değer vergisi.

(2) Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark, sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez.

Ancak, 28'inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi oranları indirilen mallardan sadece temel gıda maddeleriyle ilgili olup, indirilemeyen vergi iade edilir.

(3) Vergiyi doğuran olayı belirleyen belgelerin ait olduğu hesap döneminde işletmenin yasal defterlerine kaydedilmemesi halinde, bu vergi farkı sonraki dönemlere devrolunamaz ve iadesi yapılmaz.

(4) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, vergi indirim uygulamasında doğabilecek aksaklıkları, vergi mükerrerliğine ve vergi muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Yasa'nın ana ilkelerine uygun olarak gidermeye ve indirimle ilgili usul ve esasları, Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tebliğ ile düzenlemeye yetkilidir.

İndirilemeyecek
Katma Değer
Vergisi

30. Aşağıda belirtilen mal ve hizmetler ile ilgili vergiler, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez.

41/2010

(1) Teslimleri vergiye bağlı olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış belgelerinde gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi, ancak deprem, sel felaketi veya Bakanlar Kurulu tarafından yangın nedeniyle doğal afet ilan edilen yerlerdeki gerçek veya tüzel kişilere bağış veya yardım olarak verilmek üzere, bu Yasanın 17'nci maddesinin (1)'nci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşlara yapılacak mal teslimleri veya hizmet ifalarına ait katma değer vergisi hariç,

13/2023

(2) İşletmelere ait salon tipi motorlu araçların alış belgelerinde gösterilen katma değer vergisi (faaliyetleri kısmen veya tamamen salon tipi motorlu araçların kiralanması veya kamu aracı statüsünde işletilmesi olanların, bu amaçla işlettikleri araçların vergisi ile motor gücü 1600 cc ve altında olan salon tipi araçların ve CIF değeri (kıymeti) yürürlükte bulunan aylık asgari ücretin yetmiş katına kadar olan elektrikli motorlu araçların vergisi hariç).

41/2010

(3) Deprem, sel felaketi ve Bakanlar Kurulu tarafından yangın nedeniyle doğal afet ilan edilen yerlerde, felaket nedeniyle zayı olanlar hariç olmak üzere zayı olan mallara ait katma değer vergisi,

24/1982 11/1985 67/1987 16/1989 20/1990 22/1991 14/1992 20/1992 69/1993 21/1995 1/1997 4/1998 16/1998 3/1999 41/1976 24/1977 62/1977 11/1980 35/1983 36/1987 70/1993	(4)	Gelir Vergisi Yasasına ve Kurumlar Vergisi Yasasına göre kazancın saptanmasında indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi.
Amortismanına Bağlı Ekonomik Kıymetlere Ait İndirim 13/2023	31.	Amortismanına bağlı ekonomik kıymetlerin katma değer vergisi, bunların aktife girdiği veya kullanılmaya başlandığı vergilendirme döneminden bir defada indirim konusu yapılır.
İstisna Edilmiş İşlemlerde İndirim	32.	Bu Yasanın 12'nci, 14'üncü ve 15'inci maddeleri uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri belgelerde gösterilen katma değer vergisi, yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanacak katma değer vergisinden indirilir. Vergiye bağlı işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması halinde indirilemeyen katma değer vergisi, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Tüzükle belirlenecek usul ve esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunur.
Kısmi Vergi İndirimi	33.	(1) Bu Yasaya göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri belgelerde gösterilen katma değer vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılır. (2) Kısmi vergi indirimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

İndirimin Belgelendirilmesi	34. (1) Yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait katma değer vergisi alış faturası veya benzeri belgeler ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu belgeler yasal defterlere kaydedilmek koşuluyla indirilebilir. (2) Katma değer vergisinin fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde vergi indiriminin nasıl belgelendirileceği Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.
Matrah ve İndirim Miktarlarının Değişmesi	35. Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemden vazgeçilmesi veya herhangi bir nedenle matrahta değişikliğin meydana gelmesi hallerinde, vergiye bağlı işlemleri yapmış olan yükümlü, bunlar için borçlandığı vergiyi ; bu işlemlere muhatap olan yükümlü ise indirme hakkı bulunan vergiyi, değişikliğin niteliğine uygun şekilde ve değişikliğin doğduğu dönem içinde düzeltir. Ancak iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtlarında gösterilmesi zorunludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Verginin Tarhı ve Ödenmesi
BİRİNCİ BÖLÜM
Vergilendirme Usulleri

Gerçek Usulde Vergilendirme	36.	Bu Yasada aksine kural bulunmadıkça yükümlüler gerçek usulde vergilendirilirler.
Götürü Usulde Vergilendirme	37.	(1) Gelir Vergisi Yasasına göre kazançları götürü usulde saptanan ticaret ve serbest meslek erbabı ile tarımsal kazanç sahipleri (vergiden muaf tutulanlar dahil), götürü usulde vergilendirilirler.
24/1982		
11/1985		
67/1987		
16/1989		
20/1990		
22/1991		
14/1992		
20/1992		
69/1993		
21/1995		
1/1997		
4/1998		
16/1998		
3/1999		
14/2001		
41/2002		
58/2003		
73/2003		
13/2005		
34/2005		
56/2006		
15/2007		
53/2007		
67/2007		
3/2010		

41/2010

A.E.87
25.2.1983

- (2) Götürü usulde vergilendirilen yükümlülerin katma değer vergisi bu yükümlülerin Gelir Vergisi Yasasının 49'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca düzenlenen Götürü Usulde Vergilendirme Esas ve Kıstasları Tüzüğüne dayanılarak takdir edilen yıllık safi kazançları, maliyet bedeline göre %40 (yüzde kırk) ortalama safi kâr esası üzerinden brüt hasıllata dönüştürülmek suretiyle bulunacak miktara, bu Yasanın 28'inci maddesinde belirlenen vergi oranının uygulanması sonucu saptanacak yıllık katma değer vergisi miktarı hesaplanır.

A.E.119
22.2.2010

**41/2010 ile
yürürlükten
kaldırılır.**

(3)

- (4) Bakanlar Kurulu, Resmi Gazete'de yayımlayacağı bir Emirname ile, yukarıdaki (2)'nci fıkarda belirtilen safi kâr oranını yüzde bire (%1)'e kadar indirmeye veya bu oranı yüzde yüze (%100)'e kadar artırmaya ve bu oranlar dahilinde muhtelif yükümlü türleri itibarıyla farklı safi kâr oranları belirlemeye yetkilidir.
- (5) Götürü usulde vergilendirmeye ilişkin usul ve esaslar, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir Tüzük ile belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

Vergilendirme
Dönemi

38.

- (1) Katma Değer Vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının birer aylık dönemleridir.
Aşağıdaki hallerde vergilendirme dönemi :
(A) Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar için bir aydır,
(B) İthalât, transit ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde, gümrük hattından geçildiği andır.
- (2) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete'de yayımlayacağı bir tebliğ ile, yükümlüleri gruplar halinde toplamaya ve bu gruplar için değişik vergilendirme dönemleri saptamaya yetkilidir.

Beyan Esası

39.

- (1) Katma değer vergisi, bu Yasada aksine kural bulunmadıkça, yükümlülerin yazılı beyanları üzerinden tarh olunur.
- (2) Bu Yasanın 10'uncu maddesinde belirtilen hallerde beyan, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından yapılır.

- (3) Herhangi bir vergilendirme döneminde vergiye bağlı işlemleri bulunmayan yükümlüler de beyanname vermek zorundadırlar.
- (4) İthalâta alınan katma değer vergisi, gümrük giriş beyannamesindeki beyan üzerine tarh olunur. Gümrük giriş beyannamesi verilmeyen hallerde ve motorlu kara taşıtlarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan yük ve yolcu taşımalarında ve transit taşımalarda katma değer vergisi, yükümlülerin yapacakları özel beyan üzerine tarh olunur. Bu fıkra kuralarına göre tarhiyata esas alınacak beyannamelerde, vergi matrahının unsurları ile vergi oranının açıkça gösterilmesi gereklidir.

Beyanname
Verme
Zamanı

40. (1) Yükümlüler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar katma değer vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini izleyen ayın onbeşinci günü çalışma saati sonuna kadar ilgili Gelir ve Vergi Dairesine vermekle yükümlüdürler.
- (2) Katma değer vergisi beyanının gümrük giriş beyannamesi veya özel beyanname ile yapılması gerektiği hallerde, bu beyannameler, vergi yükümlülüğünün başladığı anda ilgili gümrük idaresine verilir.
- (3) İş bırakan yükümlünün katma değer vergisi beyannamesi işin bırakıldığı tarihi izleyen ayın onbeşinci günü çalışma saati sonuna kadar verilir.
- (4) Gerçek usulde vergiye bağlı yükümlüler, bağlı bulundukları Gelir ve Vergi Dairesine takvim yılının dörder aylık dönemlerini takip eden ayın onbeşinci günü çalışma saati sonuna kadar, ilgili ayın katma değer vergisi beyannamesi ile birlikte, mal teslim ettikleri ve/veya hizmet sundukları her bir yükümlü için bu teslim ve hizmetlerinin toplam tutarları ile bunlara ilişkin katma değer vergisi tutarlarını bildirmek zorundadırlar.
- (5) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, yükümlü grupları itibarıyla beyanname verme zamanlarını değiştirmeye, yukarıdaki (4)'üncü fıkra uyarınca yapılacak bildirimlerin şekil ve esaslarını Resmi Gazete'de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlemeye ve bu bildirimin verilme dönemlerinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

Beyannamelerin
şekil ve İçeriği

41. Katma değer vergisi beyannamelerinin şekil ve içeriği ile gümrük giriş beyannamelerinde katma değer vergisine ilişkin olarak yer alacak bilgiler, Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenir ve düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Tarh İşlemleri

Verginin Tarih ve Tarh Yeri	42.	(1) Katma Değer Vergisi, yükümlünün iş yerinin bulunduğu yerdeki Gelir ve Vergi Dairesince tarh olunur. (2) Yükümlünün Gelir ve Vergi Dairesinin ayrı ayrı şubelerinin faaliyet bölgelerinde işyerleri varsa, katma değer vergisi, Gelir veya Kurumlar Vergisi yönünden bağlı olduğu Gelir ve Vergi Dairesi şubesi tarafından tarh olunur. (3) Taşınır veya taşınmaz mallar ile hakların kiralanmasında katma değer vergisi, bunların bulunduğu yerdeki Gelir ve Vergi Dairesince tarh olunur, (4) İthalde alınan katma değer vergisi, ilgili gümrük idaresince tarh olunur, (5) İkametgâhı veya yasal merkezi ve iş merkezi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bulunmayanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait katma değer vergisi de, ilgili gümrük idaresince tarh olunur. (6) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, faaliyetin gereğini göz önünde tutarak, yükümlünün başvurusu üzerine veya re'sen tarh yerini tayin etmeye yetkilidir.
Tarhiyatın Muhatabı	43.	Katma değer vergisi, bu vergiyi ödemekle yükümlü gerçek veya tüzel kişiler adına tarh olunur. Ancak ; (1) Adi ortaklıklarda verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere, ortaklardan herhangi biri, (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yerleşmiş olmayan gerçek kişiler ile yasal merkez ve iş merkezlerinden her ikisi de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti içinde bulunmayan tüzel kişiler de, bu Yasaya göre vergi kesintisi yapmakla sorumlu kişi; böyle bir kişinin bulunmaması halinde, yükümlünün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki daimi temsilcisi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde birden fazla temsilcisinin mevcudiyeti halinde, yükümlünün belirleyeceği temsilci, tarhiyat tarihine kadar böyle bir belirleme yapılmamışsa temsilcilerden herhangi birisi, daimi temsilci yoksa işlemleri yükümlü adına yapanlar, tarhiyata muhatap tutulurlar.
Tarhiyatın Zamanı	44.	Katma değer vergisi beyannamesinin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek Gelir ve Vergi Dairesine geldiği tarihten başlayarak yedi gün içinde tarh edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Verginin Ödenmesi

Verginin
Ödenmesi

45. (1) Beyanname vermek zorunluluğunda olan yükümlüler ile vergi kesmekle sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verme süresi içinde ödemeye zorunludurlar.
- İkmalen veya re'sen tarh edilen vergiler ilgili vergilendirme dönemine ait ödeme tarihinden önce tahakkuk etmiş ise, ilgili vergilendirme dönemine ait ödeme süresi içinde; ödeme süreleri kısmen veya tamamen geçmiş olan vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak tahakkuk eden vergiler tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir.
- 44/2017 (2) (A) İthalde alınan vergi, gümrükleme işleminin yapıldığı anda gümrük vergisi ile birlikte veya teminata bağlanmak koşuluyla gümrükleme işleminin yapıldığı günü takip eden altmışıncı günün sonuna kadar ödenir.
- (B) Teminat, bankalar tarafından verilen banka çeki veya teminat mektubu ve benzeri şekilde olabilir ve buna ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanacak Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanacak tüzükle belirlenir.
- (3) Gümrük vergisine bağlı olmayan ithalatta, ve ikametgâhı veya yasal merkezi ve iş merkezi yurt dışında bulunanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait katma değer vergisi, bu işlemlere ait özel beyannamelerin verilme süresi içinde ödenir.
- (4) Götürü usulde vergiye bağlı katma değer vergisi yükümlülerine tarh edilen katma değer vergisi, yukarıda (1)'inci fıkrada belirtilen ödeme süresi içinde ödenir.
- (5) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, işlemin niteliğini göz önünde bulundurarak, katma değer vergisinin işlemten önce ödenmiş olması koşulunu getirmeye yetkilidir.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999

- (6) Gerçek usulde vergiye bağı katma değer vergisi yükümlülerinin gerçekleştirecekleri yatırımlarda kullanacakları yatırım mallarının ithalinde ödenmesi gereken katma değer vergisi, bu verginin fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihe kadar ertelenebilir. Bu erteleme süresince yasal faiz uygulanmaz ve zaman aşımı işlemez. Erteleme işlemi için ertelenen borç miktarı kadar niteliği Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenecek teminat alınır.

Yatırımın usulüne uygun olarak gerçekleşmemesi, yatırım mallarının, bu malların ithalinde ertelenen verginin fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihten önce satılması veya yatırım mallarının amaç dışı kullanılması hallerinde, ertelenen vergi, tahakkuk ettiği tarihten başlayarak Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Yasası ile belirlenen gecikme zammı, ve bu zammın %50 (Yüzde Elli) fazlası uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

Bu erteleme uygulamasından yararlanmak için, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kalkınma plân ve programlarındaki hedef ve esaslara göre faaliyet gösteren işletmelerin, Devlet Plânlama Örgütü görüşü ışığında, Maliye işleriyle görevli Bakanlığın önerisi ile Bakanlar Kurulundan gerekli onayı almaları koşuldur.

40/2014

- (7) Bu Yasanın 40'ıncı maddesinde öngörülen süre içerisinde aylık beyannamelerini sunan ve yukarıdaki 44'üncü madde uyarınca tarh eden vergilerini 36 (otuz altı) ay düzenli olarak ödeyen bu Yasa kapsamındaki yükümlülere, takip eden vergilendirme dönemlerinde aşağıdaki (8)'inci fıkradaki koşulların gerçekleşmesi halinde ödenecek Katma Değer Vergisi miktarından %5 (yüzde beş) indirim yapılır. Daha sonraki vergilendirme dönemlerinde de koşullara uyulması halinde indirim hakları devam eder. Koşullara uyulmaması halinde ise, indirim hakkı sona erer ve tekrar indirim hakkı kazanılması için 36 (otuz altı) ay Katma Değer Vergilerini düzenli ödeme koşulu yeniden aranır.

Ancak, Gece Kulüpleri Ve Benzeri Eğlence Yerleri Yasası kapsamında faaliyet gösteren işletmeler, GSM hizmeti veren işletmeler, akaryakıt ithal edip bayilere teslim eden işletmeler ile satışlarının %50 (yüzde elli)'sinden fazlası alkollü içki ve sigara olan ve alkollü içki ile sigara ithali ve satışı ile iştigal eden işletmeler indirimden yararlanamazlar.

40/2014

- (8) Yukarıdaki fıkrada öngörülen indirimden yararlanabilmek için;
- (a) Yükümlülerin indirimden yararlanılacak vergilendirme dönemi içinde beyannamenin yasal sürede verilmesi ve yasal süre içerisinde tahakkuk eden verginin ödenmesi;
- (b) Bu indirimden yararlanacak olan yükümlülere Dairece bu süreler içerisinde re'sen ikmalen ve idarece tarhiyatlar neticesinde ek vergi tahakkuk ettirilmemiş olması
- koşuldur.

Gelir ve Vergi
Dairesinin
Yetkileri

46.

- (1) Bir kişinin bu Yasaya göre vermesi gereken beyannameyi vermemesi, 37'nci madde kuralları uyarınca vergilendirmeye bağlı tutulmamış olması veya işe başladığını bildirmemesi halinde, Gelir ve Vergi Dairesi, bu kişinin vergi ödemekle yükümlü olduğu kanaatine vardığı takdirde, bu kişinin ödemesi gerekli vergiyi takdir ederek re'sen tarh eder.

Ancak böyle bir vergi tarhı, ilgili kişinin beyanname vermesi, vermekte ihmal veya kusur etmesi veya vermeyi reddetmesi, işe başladığını bildirmemesi gibi nedenlerle yürürlükteki yasaların suç saydığı herhangi bir sorumluluğuna tesir etmez.

- (2) Vergi tarhı ile ilgili kurallara bakılmaksızın, herhangi özel bir durumda herhangi bir vergi yükümlüsüne tarh edilecek verginin tahsilinin gerçekleşmeyeceğine Gelir ve Vergi Dairesini inandıracak neden olması halinde, ilgili vergi yükümlüsüne yazılı bir ihbar gönderilerek bu ihbarnamede saptanan süre içerisinde vergi tarhına itiraz edilip edilmemiş olmasına bakılmaksızın, verginin ödenmesi istenir.

- (3) Herhangi özel bir durumda tarh edilmesi gereken verginin tahakkuk ve tahsilinin gerçekleşmeyeceğine Gelir ve Vergi Dairesini inandıracak neden olması halinde, Gelir ve Vergi Dairesi, bu Yasa kapsamına giren vergi hususunda herhangi bir kişiden, 40'ıncı madde kurallarına bakılmaksızın, herhangi bir vergilendirme dönemi hususunda derhal veya saptanan süre zarfında beyanname ile uygun göreceği bilgi veya hesap sunmasını ister ve tarhiyat işlemlerini bu Yasa'nın 39'uncu ve 42'nci maddelerindeki kurallara göre yapar.

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991
23/1997
54/1999

- (4) (1)'inci, (2)'inci ve (3)'üncü fıkra kuralları uyarınca yapılan tarhiyat işlemlerine uygun olarak saptanan verginin, bunlara itiraz edilip edilmemesine bakılmaksızın, vergi ihbarnamesinde belirtilen süre içerisinde ödenmesi gerekir. Ödenmemesi veya Gelir ve Vergi Dairesini tatmin edecek teminat verilmemesi halinde, katma değer vergisi, Kamu Alacaklarının Tahsil Usulü Yasası kuralları uyarınca ve aynı Yasada belirtilen işlem sürelerine bakılmaksızın derhal tahsil edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Kurallar

Gümrük
Makbuzu

47.

- İthal sırasında alınan katma değer vergisi, gümrük tahsilât makbuzunda ayrıca gösterilir.

**Düzeltilme
İşlemleri**

37/1983
38/1988
16/1991
48/1991
16/1992
29/1995
44/1996
19/1997

- 48.** (1) Bu Yasaya göre vergi ödenmeden veya eksik ödenerek yurda sokulan eşyaların hiç alınmamış veya eksik alınmış katma değer vergileri hakkında Gümrük ve İstihsal Yasası ile Gümrük Vergileri Tarife Yasasındaki esaslara göre işlem yapılır.
- (2) Bu Yasanın 16'ncı maddesi uyarınca ithalleri vergiden muaf olan mallara ilişkin olarak Gümrük ve İstihsal Yasası, Gümrük Vergileri Tarife Yasası ve bu Yasa uyarınca yapılan düzenlemelere göre belli koşulların ihlâl edilmesi nedeniyle gümrük vergisi ödenmesi zorunluluğunun doğması halinde söz konusu işlem katma değer vergisine de bağlı tutulur.
- (3) İthal edilen eşya ile ilgili olarak katma değer vergisinden istisna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan katma değer vergisi, indirim hakkına sahip olmayan yükümlülere sözkonusu gümrük yasaları uyarınca iade olunur.

**Teminatlı
İşlemler**

37/1983
38/1988
16/1991
48/1991
16/1992
29/1995

44/1996
19/1997

- 49.** Gümrük ve İstihsal Yasası, Gümrük Vergileri Tarife Yasası ve bu Yasalar uyarınca yapılan düzenlemeler gereğince gümrük vergisi teminata bağlanarak işlem gören her türlü maddi değerlere ait katma değer vergisi de aynı usule bağlı tutulur.

**Tarhiyatın
Muhatabı**

- 50.** (1) Gümrükte tarhedilen katma değer vergisi, tarh sırasında hazır bulunan yükümlüye, yasal temsilcisine, adına hareket eden komisyoncusu ile gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlara tebliğ edilir.
- (2) Bu tebliğ üzerine yapılacak itiraz ve açılacak davalar için gümrük vergisinin bağlı olduğu usul ve esaslar uygulanır.

**Matrah
Farklarına
Uygulanacak
İşlemler**

37/1983
38/1988
16/1991
48/1991
16/1992
29/1995

- 51.** Yükümlülerin, ithalde beyan ettikleri matrahla, tahakkuk veya inceleme yapanların veya teftişe yetkili kılınanların saptadıkları matrahlar üzerinden hesaplanan vergi farkları hakkında Gümrük ve İstihsal Yasasındaki kurallar uyarınca ceza uygulanır. Ancak, bu ceza miktarı, tam verginin ödenmesi gerektiği tarihten başlayarak hesaplanacak gecikme zammı toplamından daha az olamaz.

**BEŞİNCİ KISIM
Usul Kuralları**

Fatura ve
Benzeri Belge
Düzenlenmesi

27/1977
13/1980

36/2006

Ödeme
Kaydedici
Cihaz
Kullanma
Zorunluluğu

52.

- (1) Bu Yasada geçen “Fatura ve benzeri belgeler” deyimi, Vergi Usul Yasasında tanımlı yapılan belgeleri anlatır.
- (2) Kullanılacak defter ve belgelerle ilgili olarak, Vergi Usul Yasasında belirtilenler dışında yeni defter ve belge tutulması, düzenlenmesi ve saklanması zorunluluğu getirmeye, kaldırmaya, vergi kayıp ve kaçagını önlemek amacıyla kullanılan defter ve belgelere ek olarak düzenlenmesi uygun görülen defter ve belgelerin şeklini ve içereceği bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, Gelir ve Vergi Dairesine onaylatılması zorunluluğu getirmeye, bu belgeleri bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtırmaya, yükümlülerin işyerlerine vergi levhası asma zorunluluğu getirmeye ve bu levhanın şekli ile içereceği bilgileri belirlemeye, gerçek ve tüzel kişilerden sürekli olarak, belirliliklerle yazılı bilgi ve belge istemeye ve bu düzenlemelerle ilgili usul ve esasları, Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlemeye Maliye işleriyle görevli Bakanlık yetkilidir.
- (3) Yükümlüler, adı geçen Bakanlıkça belirlenen belge düzenine uymak ve istenen bilgi ve belgeleri süresinde Gelir ve Vergi Dairesine göndermek zorundadırlar.
- (4) Maliye İşleriyle görevli Bakanlıkça getirilen ve yukarıda belirlenen zorunluluklara uymadıkları saptanan yükümlülere, yerine getirilmeyen her bir istem veya saptama ile yükümlülerin mal ve hizmet alımları veya satışlarında almadıkları veya usulüne uygun düzenlemedikleri her bir belge için, yürürlükte bulunan aylık asgari ücretin ¼’ü oranında özel usulsüzlük cezası uygulanır.

53.

- (1) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, katma değer vergisi yükümlüleri için ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu getirebilir. Ancak, bu yükümlülüğe ilişkin özelliklerin en az altı ay önceden açıklanması koşuldur.
- (2) Ödeme kaydedici cihaz kullanarak verilen satış fişleri, yükümlülerin fatura vermek zorunda olmadıkları işlemlerinin belgelendirilmesinde kullanılabilir.
- (3) Ödeme kaydedici cihazların üretim veya ithalatı ile uğraşan kişiler, Maliye işleriyle görevli Bakanlıktan izin almak zorundadırlar.

- (4) Maliye işleriyle görevli Bakanlık :
- (A) Ödeme kaydedici cihazların niteliklerini,
 - (B) Ödeme kaydedici cihazlar kullanmak suretiyle verilen satış fişlerinde yer alması gereken bilgileri,
 - (C) Ödeme kaydedici cihazların üretim veya ithalâtı ile uğraşan yükümlülerin uyacakları esasları,
 - (Ç) Bu madde kuralları ile ilgili olarak uygulanacak usul ve esasları, Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ ile belirlemeye yetkilidir.
- (5) Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenen faaliyet ve yükümlü gruplar dışında kalanların ödeme kaydedici cihaz kullanmaları isteğe bağlıdır.

Ancak, ödeme kaydedici cihaz kullanmak isteyen yükümlülerin, bu cihazları kullanmaya başlamadan önce Gelir ve Vergi Dairesi'nden izin almaları zorunludur.

36/2006

- (6) Maliye işleriyle görevli Bakanlığın onayı alınmadan ödeme kaydedici cihazlar satılamaz, kiralanamaz, devredilemez veya diğer yollarla kullandırılmaz.
- (7) Bu madde ile getirilen zorunluluklara uymayan yükümlüler hakkında, yerine getirilmeyen her bir zorunluluk için, yürürlükte bulunan aylık asgari ücretin $\frac{1}{4}$ 'ü oranında özel usulsüzlük cezası uygulanır.

Kayıt Düzeni

54.

- (1) Katma değer vergisi yükümlüleri, tutulması zorunlu defter kayıtlarını bu verginin hesaplanmasına ve denetimine olanak verecek şekilde düzenlerler. Bu kayıtlarda en az aşağıdaki bilgilerin açıkça gösterilmesi koşuldur.
- (A) Vergi konusu işlemlerin niteliği, vergisiz tutarları, hesaplanan ve indirilebilir vergi miktarları,
 - (B) Vergiden istisna edilen işlemlerin indirim hakkı tanınan ve tanınmayanlara göre niteliği ve ayırımı ile hesaplanan indirilebilir vergi miktarı,
 - (C) İndirim hakkı tanınmayan işlemlerin niteliği ve bu işlemlerle ilgili vergi miktarları, ve
 - (Ç) Matrah ve indirim miktarlarındaki değişmelerle ödenen, terkin edilen ve iade olunan vergiler.

(2) Emtia üzerine iş yapanlar, emtia envanterinde veya envanter defterinde, hesap dönemi sonunda mevcut emtiayı katma değer vergisine bağlı olan ve olmayanlar itibarıyla ayırıp göstermeye zorunludurlar.

Vergi
Teminatı

55.

Yükümlülerin fabrika, imalâthane, ticarethane, şube, satış mağazası, depo veya benzeri yerlerde mevcut konsinye ve transit halindekiler dahil, ilk madde (hammadde), yarı mamul veya mamul madde stokları, üçüncü kişilere rehnedilmiş olsa dahi, katma değer vergisi ile zam ve cezaların teminatı hükmünde olup, bedellerinden ilk önce sözü edilen hazine alacağı tahsil olunur.

Bazı İşlemlerin
Geçerli
Sayılmaması

56. Gelir ve Vergi Dairesi, herhangi bir katma değer vergisi yükümlüsünün veya sorumlusunun ödemesi gereken vergi miktarını azaltan veya ortadan kaldıran herhangi bir işlemin yapay, uydurma, muvazaalı veya gerçek dışı olduğu kanaatine vardığı takdirde, bu işlemleri dikkate almaz.

ALTINCI KISIM Çeşitli Kurallar

Asgari
Randıman
Oranları ve
Birim Satış
Bedelleri

57. (1) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete’de yayımlayacağı bir Tebliğ ile; imal ve inşa işlerinde, hammadde, yardımcı madde, enerji, işçilik ve benzeri ölçüleri esas alarak belli iş ve sanat kolları itibarıyla asgari randıman oranları saptamaya, alım-satım ve hizmet işlerinde ise asgari birim satış bedellerini belirlemeye yetkilidir.
- (2) Yükümlülerin katma değer vergisi, bu oranlara ve birim satış bedellerine göre hesaplanacak katma değer vergisinden aşağı olamaz.

Verginin
Etikette
Gösterilme
Zorunluluğu

58. (1) Maliye işleriyle görevli Bakanlık, Resmi Gazete’de yayımlanacak bir Tebliğ ile perakende satışı yapılan mallar ile hizmet ifalarında katma değer vergisinin liste, etiket ve belgelerde gösterilmesine ilişkin zorunluluk getirmeye ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.
- (2) (1)’inci fıkra kuralları uyarınca getirilecek zorunluluklara uymayan yükümlüler hakkında, düzenlenmeyen her bir liste, etiket veya belge için bu Yasa’nın 52’nci maddesinde belirtilen özel usulsüzlük cezası uygulanır.

Mal veya
Hizmet
Alımlarında
Belge Alma
Zorunluluğu
4.8/1998
36/2006

59. Bu Yasanın öngördüğü belge düzeninin yerleştirilmesi amacıyla, Katma Değer Vergisi yükümlülerinden mal veya hizmet satın alacak kişiler malın teslimi veya hizmetin ifası anında fatura, veya benzeri belge veya ödeme kaydedici cihaz fişi almak zorundadırlar. Alınmayan her bir belge için yürürlükte bulunan aylık asgari ücretin ¼’ü oranında özel usulsüzlük cezası uygulanır.
- Ancak on sekiz yaşından küçüklere bu ceza uygulanmaz.

Verginin
Gider
Kaydedilme-
yeceği

60. Yükümlünün vergiye bağlı işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisi ile yükümlüce indirilebilecek katma değer vergisi, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının saptanmasında gider olarak kabul edilmez.

Vergi Usul
Yasası
Kuralları
27/1977
13/1980

61. Bu Yasa kurallarının uygulanmasında aksine kural bulunmadıkça Vergi Usul Yasası kuralları uygulanır.

YEDİNCİ KISIM
Geçici ve Son Kurallar

BİRİNCİ BÖLÜM
Geçici Kurallar

- Geçici Madde 1.** (1) Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce fatura veya benzeri belge düzenlemiş veya ödeme yapılmış olmakla beraber, bu belge veya ödeme ile ilgili mal teslimi veya hizmet ifası işlemi, Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra yapılmış ise işlemin tamamı hakkında bu Yasa kuralları uygulanır.
- (2) Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış olan ve birden fazla takvim yılına taan her türlü infaat ve taahhüt işlerinin, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra yerine getirilen kısmı, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tebliğde belirlenecek usul ve esaslara göre vergiye bağı tutulur.
- Geçici Madde 2.** Bu Yasanın yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olup, yürürlüğe girdikten sonraki döneme de taan kira sözleşmelerinde, kira bedeli peşin tahsil edilmiş olsa bile, Yasanın yürürlük tarihinden sonraki süreye isabet eden kira bedeli katma değer vergisine bağıdır. Bu süreye ait kira bedelinin Yasanın yürürlüğünden önce tahsil edilmiş olması halinde bu bedele ait katma değer vergisinin ne şekilde ödeneceğı Maliye işleriyle görevli Bakanlıkça belirlenir.
- Geçici Madde 3.** (1) Bu Yasaya göre teslim ve ithali, Katma Değer Vergisine bağı olan ve bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte işletmelerde stok olarak bulunan malların bünyesinde yer alan ve Gümrük Vergileri Tarife Yasası’nın EK III/A Cetveli (Devlette İmal Edilen veya Üretilen Mallar) uyarınca ödenmiş bulunan İstihsal Vergisi, bu malların teslimini takip eden ilk vergilendirme döneminde ödenecek katma değer vergisinden indirilir.
- Ancak, bu indirimin yapılabilmesi için yükümlülerin, bünyesinde istihsal vergisi bulunan mal stoklarını, Gelir ve Vergi Dairesine bildirmesi koşuldur.
- (2) Bu maddeye ait stok bildirimi ile istihsal vergisinin indirimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye işleriyle görevli Bakanlık tarafından Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.
- Geçici Madde 1.** Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihe kadar “Mutad Olmayan Şekilde Yapılan İhracat İstisnası Tüzüğü”ne uygun olarak yapılan işlemler, bu Yasa ve bu Yasa uyarınca çıkarılmış Tüzükler çerçevesinde yapılmış addedilir.
- 44/1996
19/1997
- R.G.111
EK III
A.E 944
1.10.1996

İKİNCİ BÖLÜM

Son Kurallar

Yürürlükten
Kaldırma
4.8/1998
44/1996
19/1997

62. Gümrük ve İstihsal Vergileri Tarife Yasasının İstihsal Vergisine ilişkin kuralları, bu Yasanın yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kaldırılır.

Yürütme

63. Bu Yasayı, Bakanlar Kurulu adına Maliye işleriyle görevli Bakanlık yürütür.

Yürürlüğe
Giriş
4.8/1998

64. Bu Yasa'nın, Bakanlar Kurulu ile Maliye işleriyle görevli Bakanlığa yetki veren kuralları, bu Yasanın Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten ; diğer kuralları ise Bakanlar Kurulunun Resmi Gazete'de yayımlayacağı bir Tebliğ ile belirteceği tarihten başlayarak yürürlüğe girer.